

Bilag C – Samlet Hørings svar

Hørings svar til Råstofindvindingstilladelsen

Samlet hørings svar fra Horsens Kommune vedr. udkast til tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 17 Molger By, Tamdrup gældende fra jan. 2023 - jan. 2033

Horsens Kommune har den 14. december 2022 modtaget en høring fra Region Midtjylland vedrørende udkast til tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 17 Molger By, Tamdrup, gældende fra 2. januar 2023 til 1. januar 2033.

Efterfølgende har udkastet været sendt i intern høring ved afdelingerne Plan & By, Trafik & Vej, Byggesag, Industrimiljø samt Natur & Miljø med de dertilhørende teams. Ved den interne høringen er der kommet nedenstående kommentarer til udkastet.

Natur og Miljø – Natur og Vandløb

Udkastet af gravetilladelse omhandler fortsættelse af udgravning af et ca. 1 ha stort område i eksisterende grusgrav med en gravedybde på mellem 2-6 m – dybest mod syd.

Området ligger ca. 50 m sydøst for eksisterende beskyttet sø, som er nærmeste beskyttede naturområde. Søen er en tidligere gravesø i samme grusgrav.

Naturgruppens bemærkning til gravetilladelsen er afgivet i forbindelse med ansøgning, men er kun delvist indarbejdet i tilladelsen. Vi anmoder om at formuleringen tages med i tilladelsen i sin fulde udstrækning som supplement til det allerede indarbejdede vilkår:

- Udgravning af området må ikke forårsage tilstandsændring af søer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Herunder må der ikke ske hydraulisk påvirkning forårsaget af gravning under søernes vandspejlsniveau, eller forekomme indtag eller udledning af vand i forbindelse med søerne.

Afsnit F2.2 om naturbeskyttelse bør suppleres med information om, at gravesøen øst for området, der ikke længere er omfattet af gravetilladelsen, forventes at opnå status af beskyttet natur i løbet af en kort årrække.

Tema Natur & Vandløb bemærker yderligere, at graveområdet er reduceret til det markerede med skravering på Figur 1.

Aktiviteter, der hidtidigt har foregået uden for dette område i og omkring gravesøen mod øst, samt i området mod nordvest tæt på søbredden for den beskyttede sø, er ikke omfattet af gravetilladelsen, og skal ophøre.

Figur 1. Graveområdet markeret med blå skravering.

Natur og Miljø – Grundvand

Grundvand har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til råstoftilladelse. Grundvand har noteret sig, at Region Midt har indarbejdet kommunens høringssvar i afgørelsen for så vidt angår efterbehandling af arealet efter endt råstofgravning og at der ikke må graves under grundvandsspejlet.

Natur og Miljø – Friluftsliv

I forhold til det med rød streg indrammede projektområde (figur 2) er der ingen konflikter med de regler, som myndighedsbehandles af Team Friluftsliv, det vil sige, at der er **ikke konflikt med:**

- Fortidsmindebeskyttelseslinjer, jf. NBL §18
- Offentlighedens adgang, jf. NBL §§22-26a

Der henvises dog til bemærkningerne på den følgende side.

Figur 2. Projektområdet markeret med rød streg.

Det bemærkes, at projektområdet er udvidet i forhold til høringen af 7. juni 2022. Inden for det nye projektområde, ligger det ikke-fredede fortidsminde i form af en gravhøj på sted nr. 160306, Loknr. 39, hvilket er vist med et større blå cirkelmærke på figur 3. Horsens Museum eller Slot- og Kulturstyrelsen bør høres herom.

Figur 3. Det ikke-fredede fortidsminde i form af en gravhøj på sted nr. 160306, Loknr. 39 markeret med blåt.

Øvrige bemærkninger

Trafik og Vej, Plan og By, Byggesag, Industrimiljø samt Jord, Klimatilpasning, Spildevand og Landbrug under Natur og Miljøafdelingen har også haft høringen til kommentering, men har ikke haft bemærkninger her til.

Med venlig hilsen

Eva Meyer Rokkjær

Biolog

76292664

23266486

Høringssvar indkommet 21-12-2022 på mail.

Hermed museets høringssvar:

Hovedparten af matr. 17 Molger By, Tammestrup er enten råstofgravet eller arkæologisk forundersøgt. Der er friholdt et område med væsentlige fortidsminder, der enten skal friholdes eller undersøges arkæologisk. Se illustration.

Museumsloven er gældende for hele matriklen: Gøres der fund af fortidsminder skal arbejdet standses og Museum Horsens tilkaldes jf. museumslovens § 27 stk. 2.

Oversigt over arealet og det områder der er frigivet på baggrund af nuværende forundersøgelse (mørkegrønt), området der blev frigivet på baggrund af forundersøgelsen i 2005 (lysegrønt) og området der i 2005 blev udpeget til udgravning/friholdelse (rødt).

Med venlig hilsen

Lone Seeberg
Afdelingsleder, Arkæolog

Mail: muslsj@horsens.dk
Telefon direkte: 76292358
Mobil: 30564037

Horsens Kommune

Kultur og Medborgerskab

Høringssvar indkommet 21-12-2022 på mail.

Museum Horsens, Arkæologisk Afdeling
Fussingsvej 8
8700 Horsens

Hørings svar til Screeningsafgørelsen

Høringssvar indkommet 13-10-2022 på mail.

Hermed museets høringssvar:

Hovedparten af matr. 17 Molger By, Tammestrup er enten råstofgravet eller arkæologisk forundersøgt. Der er friholdt et område med væsentlige fortidsminder, der enten skal friholdes eller undersøges arkæologisk. Se illustration.

Museumsloven er gældende for hele matriklen: Gøres der fund af fortidsminder skal arbejdet standses og Museum Horsens tilkaldes jf. museumslovens § 27 stk. 2.

Oversigt over arealet og det områder der er frigivet på baggrund af nuværende forundersøgelse (mørkegrønt), området der blev frigivet på baggrund af forundersøgelsen i 2005 (lysegrønt) og området der i 2005 blev udpeget til udgravning/friholdelse (rødt).

Med venlig hilsen

Lone Seeberg
Afdelingsleder, Arkæolog

Mail: muslsj@horsens.dk
Telefon direkte: 76292358
Mobil: 30564037

Horsens Kommune

Kultur og Medborgerskab
Museum Horsens, Arkæologisk Afdeling
Fussingsvej 8
8700 Horsens

Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg

Samlet høringsvar fra Horsens Kommune vedr. råstofindvinding på matr. nr. 17, Molger By, Tamdrup

Horsens Kommune har den 7. juni 2022 modtaget en høring fra Region Midtjylland vedrørende indvinding af råstoffer på matr.nr. 17, Molger By, Tamdrup.

Efterfølgende har ansøgningsmaterialet været sendt ud i høring til afdelingerne Plan & By, Trafik & Vej, Byggesag, Industrimiljø samt Natur & Miljø med de dertilhørende teams. Til høringen er der følgende kommentarer.

Plan & By

Ansøgning om fortsættelse af udgravning i eksisterende grusgrav. Nedenstående kommentarer tager udgangspunkt i kommuneplan 2021-33.

Af kommuneplanen fremgår det, at arealet er omfattet af følgende retningslinjer:

Potentielle Naturområder og Grønt Danmarkskort:

3.1.2. Inden for særlige naturbeskyttelsesområder vil Horsens Kommune prioriterer indsatser, der bevarer og udvikler biodiversitet samt forbedrer adgangen til naturen højest. Ved prioritering mellem særlige naturbeskyttelsesområder vil arealer med høj naturmæssig værdi og arealer, hvor risikoen for tilbagegang er stor ligeledes blive prioriteret højest. I forhold til prioritering af etablering af ny natur vil arealernes naturmæssige og rekreative potentiale indgå i en samlet afvejning af, hvor indsatserne skal prioriteres højest.

3.1.4. Potentielle naturbeskyttelsesområder skal forbedre sammenhængen mellem eksisterende naturarealer og dermed forbedre vilkårene for det vilde dyre- og planteliv, herunder de sjældne og truede arter. Udvikling af ny natur indgår sammen med bevarelse af eksisterende naturværdier som en central del af kommunens indsats for at bevare og styrke den biologiske mangfoldighed.

3.1.8. De udpegede potentielle naturområder skal som udgangspunkt friholdes for byggeri, anlæg og arealanvendelse, der forringer mulighederne for fremtidig etablering af nye naturområder. Undtaget er områder, som efter en konkret vurdering ikke vurderes at have potentiale til at kunne udvikle væsentlige naturværdier.

Bemærkninger: Da der er tale om en fortsættelse af en eksisterende lovlig arealanvendelse, vurderes det umiddelbart, at tilstanden forbliver uændret. Der bør dog tages stilling til, om projektet forringer mulighederne for fremtidig etablering af nye naturområder.

Landskab

Ejendommen er beliggende inden for landskabsområde Nim Landbrugslandskab.

Find os

www.horsens.dk

Kontakt os

76292929

Følg os

 facebook.com/endelafflokken

 linkedin.com/company/horsens-kommune

Landskabskarakteren er robust over for ændringer, når det sker med hensyn til landskabets ofte udsigtsprægede karakter.

Det er væsentligt, at landskabets geologiske fortælling med afsæt i højdedraget (randmorænen) samt landskabet nord og syd for den fortsat er synligt afspejlet i landskabets terræn.

Bemærkninger: Ingen bemærkninger, da det fremgår af ansøgningen, at landskabet mod syd genetableres som kuperet areal. Det anbefales, at der sættes vilkår herom i en evt. tilladelse.

Specifik geologisk bevaringsværdi:

3.7.2. Områder af specifik geologisk bevaringsværdi (lokaliteter)

- *Indenfor områder af specifik geologisk bevaringsværdi skal hensyn til geologien tillægges særlig stor vægt ved at:*
 - *Byggeri og anlægsarbejder, beplantning med videre, som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal undgås i områder med specifik geologisk bevaringsværdi.*
 - *Landskabsformer og blottede profiler (f.eks. i grusgrave) med videre, som særligt tydeligt afspejler landskabets opbygning og de geologiske processer, skal søges bevaret og beskyttet.*
 - *Om muligt skal der efterlades et eller flere blottede profiler af geologien i råstofgrave efter endt gravning.*
- *For områderne Voervadsbro, Sandmark og Nim gælder særligt, at profiler i grusgravene skal opretholdes og friholdes for tilgroning. I "Voervadsbro" området gælder dette især for den åbne grusgravs sydlige profil nordøst for landsbyen Voervadsbro.*

Bemærkninger: Det anbefales, at der sættes vilkår, som angivet i kommuneplanens retningslinje:

- Byggeri og anlægsarbejder, beplantning med videre, som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal undgås i områder med specifik geologisk bevaringsværdi.
- Landskabsformer og blottede profiler (f.eks. i grusgrave) med videre, som særligt tydeligt afspejler landskabets opbygning og de geologiske processer, skal søges bevaret og beskyttet.
- Om muligt skal der efterlades et eller flere blottede profiler af geologien i råstofgrave efter endt gravning.

Særligt værdifulde landbrugsområder:

7.1.1. De særligt værdifulde landbrugsområder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, der kan hindre landbrugserhvervets udviklingsmuligheder, retningslinjen er ikke til hinder for aktiviteter, som er en del af den landbrugsmæssige drift som f.eks. etablering eller pleje af skov, natur osv.

Bemærkninger: ingen bemærkning.

Industrimiljø

Der skal tages højde for støj og støv fra råstofgraven i omgivelserne. Den nærmeste bolig (ejer?) ligger ca. 70 m nord for områdets nordlige grænse. Boligen, der ligger ca. 200 m øst for områdets østlige grænse, kan være udsat for ekstraordinær støvpåvirkning pga. den fremherskende vindretning fra vest.

Natur & Miljø – Grundvand

Bemærkninger til ansøgningen

Det ansøgte graveområde ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser benævnt Nim OSD'et og inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Den sydligste 2/3 del af graveområdet ligger endvidere inden for indvindingsoplandet til Molger Vandværk.

Af ansøgningen fremgår det, at gravedybden forventes at være 2-6 meter under terræn, dybest mod syd. Den nuværende terrænoverflade inden for det ansøgte graveområde, er resultatet af flere års råstofindvinding, idet der er områder, hvor råstofforekomsten er gravet i bund og andre områder, hvor der fortsat findes en råstofforesource, som med den fremsendte ansøgning søges udvundet.

Under råstofforekomsten findes der ifølge Miljøstyrelsens geologiske model, et lag moræneler med varierende tykkelse. Den præcise tykkelse af lerlaget kendes ikke inden for det ansøgte graveområde, men forventes at være mellem 5 og 10 meter tykt. Herunder træffes der ét eller flere primære grundvandsmagasiner, som flere af områdets drikkevandsboringer indvinder fra, herunder Molger Vandværk.

I området omkring råstofgraven findes flere søer, som er dannet som følge af råstofgravning igennem mange år. Det frie vandspejl i søen umiddelbart vest for graveområdet, er i januar 2020 blevet pejlet til at være beliggende i ca. kote +63. Grundvandsstanden i søen vurderes at repræsentere et sekundært grundvandsspejl i området. Umiddelbart øst for graveområdet ligger ligeledes en mindre sø fremkommet som følge af råstofgravning. Horsens Kommune har ikke kendskab til vandspejlskoten i søen, men vandspejlet vurderes ligeledes at repræsentere et sekundært grundvandsspejl. Omtalte gravesøer er formentlig dannet af noget terrænnært grundvand samt afstrømmende overfladevand samt tilstrømmende drænvand. Generelt må man forvente, at vandspejlet i søerne varierer med årstiden og nedbørsmængderne.

Grundvandsspejlet i de omkringliggende boringer som indvinder fra det dybe primære grundvandsmagasin, er vest for graveområdet konstateret i kote +50, mens det øst for graveområdet er målt i ca. kote +38. Vandspejlet i søerne er derved beliggende væsentligt højere end det primære grundvandsspejl i området.

Molger Vandværks boring DGU nr. 106.907 ligger ca. 150 meter syd for graveområdet. Molger Vandværk indvinder fra det nederste primære magasin i området. Magasinet består af smeltevandssand. Vandværkets aktive boring er filtersat 80-92 meter under terræn. Magasinet er spændt, og grundvandsspejlet i

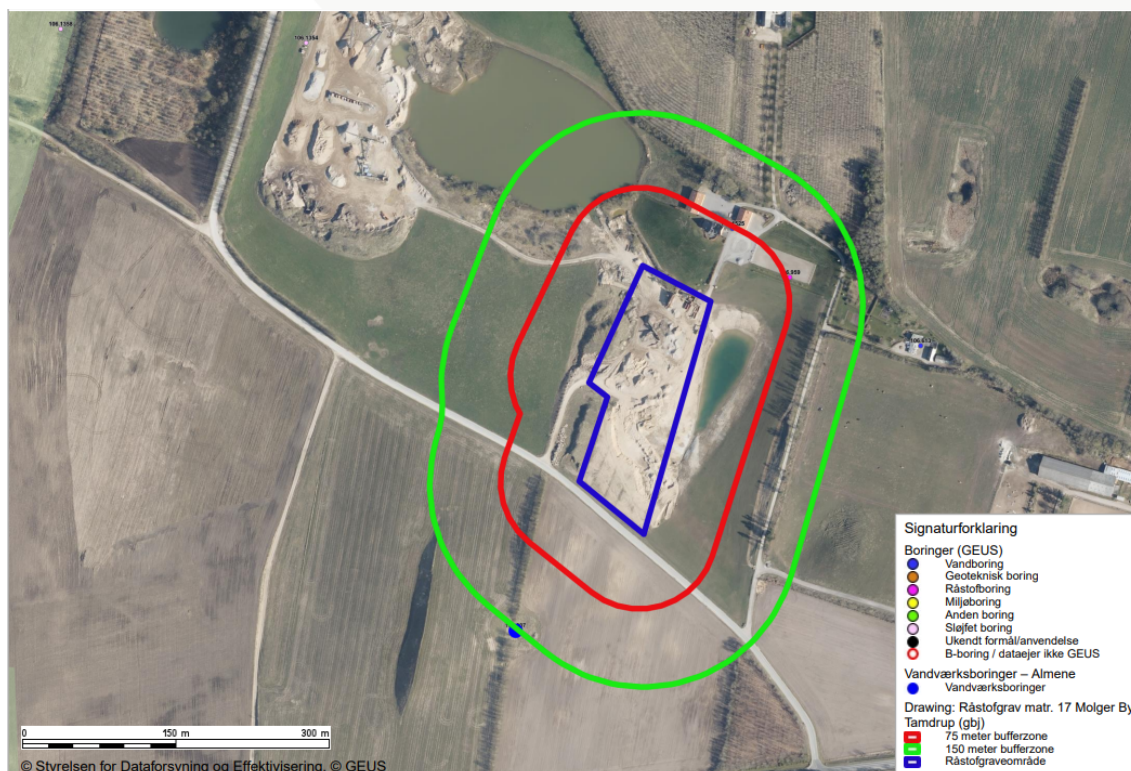
magasinet ligger dybt omkring 52 meter under terræn, svarende til kote +33. Der vurderes ikke at være hydraulisk kontakt mellem råstofforekomsten og vandværkets grundvandsmagasin. I store dele af indvindingsoplandet til Molger Vandværk og indtil 100 meter fra vandværkets boring, har der igennem flere år været foretaget råstofgravning. Kommunen har ikke kendskab til at de tidligere råstofaktiviteter har medført en negativ påvirkning på Molger Vandværks boring og grundvandsmagasin.

Der er i ansøgningen ikke søgt om gravning under grundvandsspejlet, hvorfor Horsens Kommune forudsætter, at den ansøgte gravetilladelse ikke kræver en tilladelse til råstofgravning under grundvandsspejlet, det gælder både det terrænnære grundvandsspejl og det primære grundvandsspejl.

På baggrund af de målte vandspejl i henholdsvis søerne og de omkringliggende boringer, kan der forventes en nedadrettet gradient og dermed en mulig udstrømning af grundvand/søvand fra bunden af de nærliggende søer. Råstofforekomsten vurderes dog ikke at have direkte hydraulisk kontakt til det primære grundvandsmagasin, men på grund af det begrænsede lerdække mellem råstofforekomsten og det øverste primære grundvandsmagasin og områdets potentialeforhold, kan det ikke udelukkes, og derfor er det vigtigt, at der ikke meddeles tilladelse til at grave i omtalte lerlag. Lerlaget er både vigtigt i forhold til at beskytte den underliggende grundvandsressource, samt for at opretholde vandspejlet i de eksisterende gravesøer.

I henhold til Miljøstyrelsens Vejledning om Råstofindvinding og vandindvinding fra 1980 og en række afgørelser fra Miljøankenævnet, bør der være mindst 150 meter mellem en råstofgrav og en boring til et alment vandværk. Afstanden mellem en råstofgrav og et vandindvindingsanlæg til enkelthuse bør være mindst 75 meter. Afstandskravene er fastsat for at sikre vandindvindingsanlægget mod en bakteriologisk forurening og for at give en passende tidsfrist til indgreb overfor en uheldssituation i råstofgraven.

Af nedenstående kort ses henholdsvis en 75 meter (rød streg) og 150 meter (grøn streg) bufferzone omkring det ansøgte råstofgraveområde (blå streg).

Figur 1 Kortet viser det ansøgte graveområde (blå streg), en 75 meter bufferzone (rød streg) og en 150 meter bufferzone (grøn streg).

Indenfor henholdsvis 75 og 150 meter har kommunen kun kendskab til en indvindingsboring DGU nr. 106.1525, som er råstofgravens egen indvindingsboring. Anbjerg Sten og Grus har tilladelse til indvinding af 3.000 m³/år til grusvask, som dog udløber 1. januar 2023. Anbjerg Sten og Grus har den 12. juli 2022 oplyst til Horsens Kommune, at indvindingstilladelsen ikke søges fornyet, når den udløber pr. 1. januar 2023. Drikkevandsforsyningen af Anbjerg Sten og Grus sker fra Molger Vandværk.

Afstandskravet til en boring til et alment vandværk er overholdt, idet afstanden til Molger Vandværks boring er 150 meter.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at idet Miljøstyrelsens vejledende afstandskrav i forhold til såvel enkeltindvindere som almene vandværksboringer er overholdt, forventes vandindvindingsforholdene og drikkevandskvaliteten ikke at blive påvirket af graveaktiviteterne inden for det ansøgte graveområde.

Bemærkninger til miljøscreeningen

Grundvand har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til screeningsafgørelse.

Bemærkninger om afgørelser som Horsens Kommune skal træffe

Råstofgravning på det ansøgte graveområde udløser ikke behov for tilladelser jf. vandforsyningsloven, idet der ikke søges om råstofgravning under grundvandsspejlet. Endelig fremgår det af ansøgningsmaterialet, at der

udelukkende planlægges at ske tørsortering, hvorfor der ikke er brug for vand til grusvask og sortering.

I forlængelse af at vandindvindingstilladelsen til boring DGU nr. 106.1525 udløber pr. 1. januar 2023, vil Anbjerg Sten og Grus blive pålagt at sløjfe boringen jf. boringsbekendtgørelsen.

Foruden ovennævnte tilladelse har Anbjerg Sten og Grus indtil den 1. januar 2023 tilladelse til at indvinde grundvand fra eksisterende gravesøer, i alt 24.000 m³/år. Anbjerg Sten og Grus har oplyst kommunen, at denne tilladelse ikke vil blive søgt fornyet når den udløber.

Bemærkninger til efterbehandlingen og arealanvendelsen efter endt indvinding

Ifølge ansøgningsmaterialet planlægges området efterbehandlet til uberørt naturområde. Da graveområdet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser og delvist inden for indvindingsoplandet til Molger Vandværk, og da det primære grundvandsmagasin er vurderet som nitratfølsomt på grund af et begrænset lerdække, kan Horsens Kommune anbefale den ifølge ansøgningsmaterialet planlagte efterbehandling af råstofgraven, som betyder at området udlægges i uberørt naturområde. Der bør dog stilles vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider/sprøjtemidler på arealet. Forbuddet bør tinglyses på ejendommen.

Endelig bør der ikke meddeles dispensation til at modtage jord i råstofgraven, det gælder såvel forurenede som uforurenede jord.

Natur & Miljø - Natur

Ansøgningen omhandler fortsættelse af udgravning af et ca. 1 ha stort område i eksisterende grusgrav med en gravdybde på mellem 2-6 m – dybest mod syd.

Området ligger ca. 50 m sydøst for eksisterende beskyttet sø, som er det tættest liggende beskyttede naturområde. Søen er tidligere gravesø i samme grusgrav.

Naturgruppens bemærkning til gravetilladelsen er følgende:

- Udgravning af området må ikke forårsage tilstandsændring af den beskyttede sø. Der må således ikke forekomme hydraulisk påvirkning forårsaget af gravning under vandspejlsniveau for den beskyttede sø. Der må heller ikke forekomme indtag eller udledning af vand i forbindelse med søen, eller udledning af forurenende stoffer til søen.

Figur 2 Kortet viser graveområdet placering ift. sydøst for den beskyttede sø.

Natur & Miljø – Friluftsliv

Det markerede projektområde, som er vist i den modtagne høring, er ikke i konflikt med de regler, som myndighedsbehandles af Team Friluftsliv. Dvs. der er ikke fundet nogen konflikt med:

- Fortidsmindebeskyttelseslinjer, jf. NBL §18
- Offentlighedens adgang, jf. NBL §§22-26a

Natur & Miljø – Spildevand

Hvis der skal nedsives, eller udledes vand til recipient skal der søges tilladelse hertil hos Horsens Kommune.

Øvrige bemærkninger

Trafik & Vej, Byggesag og Landbrugsteamet har også haft høringen til kommentering, men har ikke haft bemærkninger her til.

Med venlig hilsen

Eva Meyer Rokkjær

Biolog

76292664